

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): úrtu.
Arrieta: uīrtú.
Bakio: uīrtú.
Bermeo: úrtu.
Berriz: úrtu.
Bolibar (Markina-Xemein): úrtu.
Busturia: uīrtú.
Dima: úrtu.
Elantxobe: úrtu.
Elorrio: úrtu.
Errigoiti: uīrtú.
Gamiz-Fika: úrtu.
Getxo: úrtu.
Gizaburuaga: úrtu.
Ibarruri (Muxika): úrtu.
Kortezubi: úrtu.
Larrabetzu: úrtu.
Laukiz: uīrtú.
Leioa: uīrtú.
Lekeitio: uīrtú.
Lemoa: úrtu.
Lemoiz: uīrtú.
Mañaria: úrtu.
M. Etxebarri: úrtu.
Mendata: úrtu.
Mungia: uīrtú.
Ondarroa: úrtu.
Orozko: úrtu, *galdaútua.
Otxandio: úrtu.
Sondika: uīrtú.
U. Etxebarri: úrtu.
Zaratamo: úrtu.
Zeanuri: úrtu.
Zeberio: úrtu.
Zollo (Arrankudiaga): úrtu.
Zornotza: úrtu.

Araba

Aramaio: úrtu.

Gipuzkoa

Aia: uīrtú.
Amezketa: lūrméndú.
Andoain: lūrméndú; úrtu.
Arrasate: uīrtú.
Asteasu: úrtu, mendébaldu, *luīrméndu.
Ataun: uīrtú.
Azkoitia: uīrtú.
Azpeitia: uīrtú.
Beasain: uīrtu, *luīrméndu.

Beizama: uīrtú.
Bergara: úrtu.
Deba: uīrtú.
Donostia (Ibaeta): úrtu.
Eibar: úrtu, *luībféndu.
Elduain: uīrtu, *luīrméndu.
Elgoibar: luīrméndu.
Errezil: uīrtú.
Ezkio-Itsaso: uīrtú.
Getaria: úrtu.
Hernani: úrtu, lūrmendú.
Hondarribia: uīrtu.
Ikaztegieta: uīrtu.
Lasarte: úrtu, *tfiúrtu.
Legazpi: uīrtu.
Leintz Gatzaga: uīrtu.
Mendaro: uīrtu.
Oiartzun: uīrtu.
Oñati: uīrtu.
Oñati (Araotz): uīrtu.
Orexa: uīrtu, *luīrméndu.
Orio: uīrtu.
Pasaia: uīrtu.
Tolosa: lūrmendú, uīrtu.
Urretxu: uīrtu.
Zegama: uīrtu.
Zestoa (Arroa): uīrtu.

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: úrtu.
Alkotz: uīrtu.
Aniz: uīrtú.
Arbizu: uīrtu.
Beruete: uīrtó, *keśál.
Donamaria: uīrtu, berátu.
Dorrao / Torrano: uīrtu.
Erratzu: uīrtu.
Etxalar: uīrtu.
Etxaleku: uīrtu.
Etxarri (Larraun): uīrtu.
Eugi: uīrtu.
Ezkurra: méndealdú.
Gaintza: uīrtó.
Goizueta: uīrtu.
Igoa: uīrtu.
Jaurrieta: elūra fán.
Leitzan: uīrtu, bēasuné (mark.), *luīrméndu.
Lekaroz: uīrtu.
Luzaide / Valcarlos: hūrtu, yeśaldu.
Mezkiritz (Ureta): uīrtu.

Oderitz: uīrtu.
Suarbe: uīrtu.
Sunbillatua: uīrtu, *mendéβeldu.
Urdiain: uīrtu.
Zilbeti: uītsen dá (mark.).
Zugarramurdi: uīrtu.

Lapurdi

Ahetze: urtú.
Arrangoitze: urtú.
Azkaine: uīrtu.
Bardoze: hūrtu.
Beskoitze: urtú.
Donibane Lohizune: urtú, *ddeśaldú.
Hazparne: urtú, *gēśaldu.
Hendaia: urtú.
Itasun: uīrtu.
Makea: uīrtu.
Mugerre: uīrtu.
Sara: uīrtu.
Senpere: urtú.
Urketa: urtu, hūrtu.
Uztaritze: urtú.

Nafarroa Beherea

Aldude: uīrtu, gēśaldu.
Arboti-Zohota: uītsen (mark.), hūrtu.
Armendaritze: hūrtu.
Arnegi: hūrtu, *geśaldú.
Arrueta: hūrtu.
Baigorri: urtu.
Bastida: urtu.
Behorlegi: hūrtu, *geśaldu.
Bidarrai: uīrtu.
Ezterenzubi: uīrtu.
Gamarte: hūrtu.
Garrüze: uīrtu.
Irisarri: úrtu.
Izturitze: uīthu.
Jutsi: hūrtu, geśalt (mark.).
Landibarre: hūrtu.
Larzabale: uīrtu.
Uharte Garazi: uīrtu.

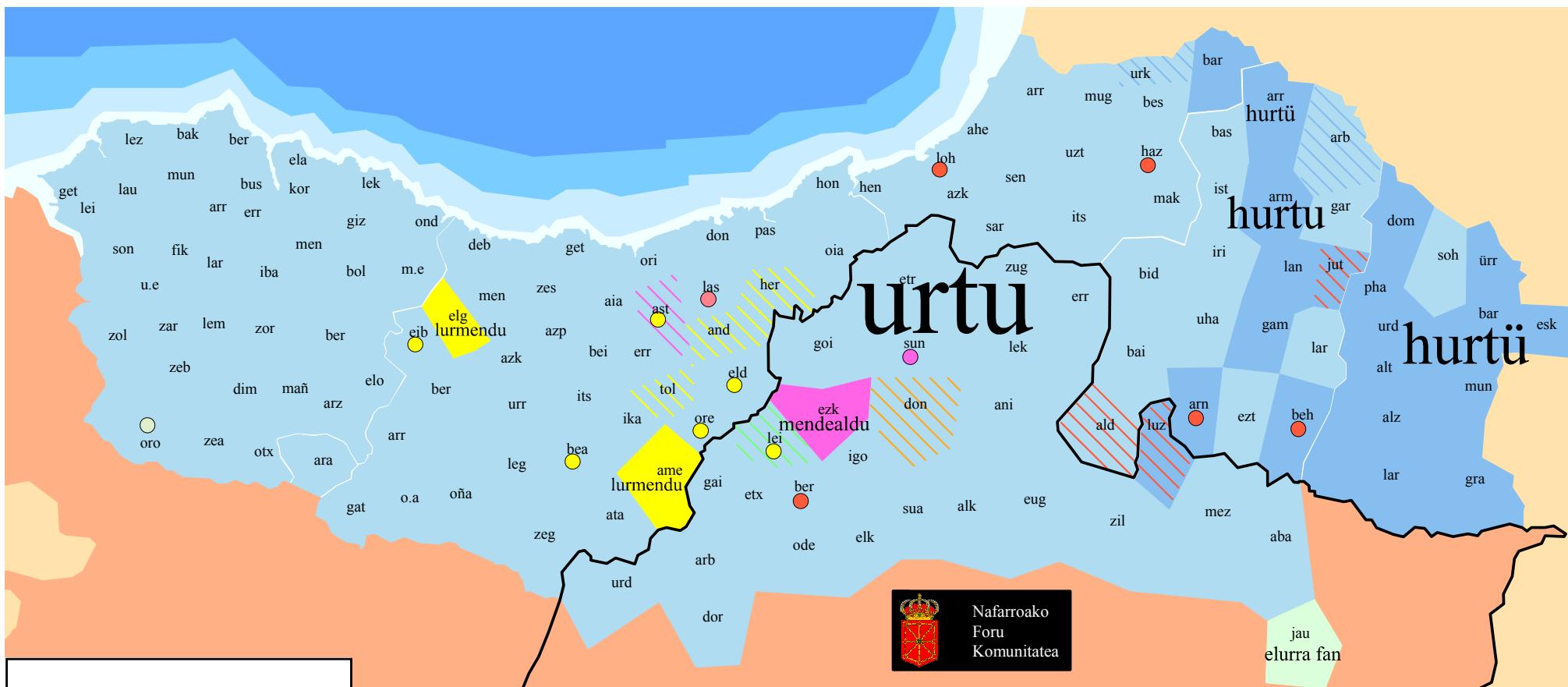
Zuberoa

Altzai: hūrtu.
Altzürükü: hūrtu.
Barkoxe: hūrtu.
Domintxaine: hūrtu.
Eskiula: hūrtu.

Lorraine: hūrtu.
Montori: hūrtu.
Pagola: hūrtu.
Santa Grazia: hūrtu.
Sohüta: uīr.
Urdiñarbe: hūrtu.
Ürrüstoi: hūrtu.

266. Mapa: fundirse / fondre (la neige) / to melt (the snow)

GALDERA: 09120

urtu
hurtü/ -u
gesaldetu
lurmendu
mendealdu
beazune
beratu
galdatu
txiurtu
elurra fan

Elgoibar: *lurmendu elurra urtu eta lurra agerian geratzea da.*
Asteasu: *mendealdu: Berotze (d)alako elurrik attu itte ia... paretak eta izarditan bezela jartzeko dia, ta orri esate zayo mendealdu.*
Elduain: *urtu (elurra desegitea) eta *lurmendu* (lurra berriro agertea) ez dira sinonimoak: Urtu da deseittea e? baño... ue urte anen lurrei bee kolorea geatze zaio ta *lurmendu* ari (e)sate zaio, “*lurmendu*” du...; baño elurre “*urtu*”...*
Orexo: *belarra azaltzen denean *lurmendu* du esaten da.*
Leitzo: *maparatuz ez den *mendealdu* ere jaso da.*
Donamaria: *urtu eta beratu ez dira guziz sinonimoak. Beratzea, urtzen hastea litzateke nolabait.*
Luzaise / Valcarlos: *gesaldetu: Elurra ola guri-guria yártzen delaik iruzkiaikin edo elurra gesaltzen ai du erraiten da: (...) ai delaik hurzen da yartzen baita guri-guria elurra erdia húra ta ola...*

Donibane Lohizune: *yesaldu: Urtzen ai delaik... yesala erraten tzaio egiazki, gatzta urtu ta ur bat badu, ura formatzen da gatzta urtziaren, ura uzu “yesala”, ta gisa artat muntatzen da elurra urtzen delaik e, “yesala”, gisa berian, elurra urtua, ura da ura.*
Hazparne: *“gesaldetu” elurraz baino gehiago hormaz esaten da.*
Arnegi: *Gesaldú ezta arrás úrtia, gesaltzia guritúa da bakarrik... gozatia... hurtzai buruz doa.*